

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය
(AA35) සංස්ථාපිත සහ පුද්ගලික බඳුකරණය
 2017 අංක 24 දරණ නව ආදායම් පනත අනුව

ආදර්ශ ප්‍රශ්නය

2000 වර්ෂයේ සංස්ථාපනය කරන ලද සීමාසහිත ABC (පොද්ගලික) සමාගම, පොල් කොහු කෙඳි ආශ්‍රිත භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කිරීමේ නිරතව සිටියි. 2019 මාර්තු 31 දිනට සමාගමේ නිකුත් කළ කොටස් ප්‍රාග්ධනය සහ මුළු සංචිත පිළිවෙලින් රු.12,000,000/- ක් සහ රු.1,850,000/- ක් විය.

2019 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා සීමාසහිත ABC (පොද්ගලික) සමාගමේ සංකීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය පහත දැක්වේ:

	සටහන්	රු.'000
අයහාරය - අපනයන		632,000
- දේශීය විකුණුම්		84,000
		716,000
විකුණුම් පිරිවැය		(486,000)
දළ ලාභය		230,000
වෙනත් ආදායම්	1	6,598
පරිපාලන වියදම්	2	(134,500)
බෙදාහැරීමේ වියදම්	3	(54,450)
මූල්‍ය පිරිවැය	4	(7,654)
බඳුපෙර ශුද්ධ ලාභය		39,994

(1) 1 වන සටහන - වෙනත් ආදායම්:

	රු.'000
කුලී ආදායම (දළ)	480
ලැබුණු ලාභාංශ ආදායම (ශුද්ධ)	215
ඉඩම් විකිණීමේ ලාභය	5,000
ලැයිස්තුගත කොටස් විකිණීමේ ලාභය	468
ස්ථාවර තැන්පතු මත පොලිය (දළ)	435
	6,598

(2) 2 වන සටහන – පරිපාලන වියදම්:

පරිපාලන වියදම් තුළ පහත ඒවා ඇතුළත් වේ:

- (2.1) වර්ෂය සඳහා ගිණුම්කරණ ක්ෂය රු.5,436,000/- කි.
- (2.2) ව්‍යාපාරය සඳහා භාවිත කරන ලද ලොරි රථය විකිණීමෙන් සමාගමට රු.120,000/- ක ගිණුම්කරණමය අලාභයක් දැරීමට සිදුවිය.
- (2.3) වර්ෂය සඳහා පාරිතෝෂික ප්‍රතිපාදනය රු.1,876,000/- කි.
- (2.4) වර්ෂය සඳහා ගෙවන ලද අධ්‍යක්ෂක ගාස්තු රු.2,400,000/- ක් වන අතර, එය උපයනවිට ගෙවීමේ බද්ද (PAYE) සඳහා සැලකිල්ලට ගෙන නොමැත.
- (2.5) සංග්‍රහ වියදම් රු.135,000/- කි.
- (2.6) වර්ෂය තුළදී, සෞඛ්‍ය රෙගුලාසි උල්ලංඝනය කිරීම නිසා දණ්ඩන වශයෙන් රු.250,000/- ක් ප්‍රාදේශීය සභාවට ගෙවා ඇත.
- (2.7) සමාගම, වෛද්‍ය උපකරණ මිලදී ගැනීම සඳහා රු.1,000,000/- ක් පිළිකා රෝහලට පරිත්‍යාග කර ඇත. (මේ සඳහා රෝහල, ලදුපතක් නිකුත්කර තිබේ) නිවාසයක් පවත්වාගෙන යන අනුමත පුනර්ගතනයකට රු.200,000/- ක් වටිනා භාණ්ඩ ද පරිත්‍යාග කර තිබේ.
- (2.8) භාණ්ඩවල ගුණත්වය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා රු.2,500,000/- ක පිරිවැයක් දරමින් සමාගම විසින් පර්යේෂණයක් සිදුකරන ලදී. පර්යේෂණය සිදුකිරීම සඳහා මිලට ගත් රු.1,000,000/- ක් වටිනා රසායනාගාර උපකරණ ද මෙම පිරිවැයෙහි ඇතුළත් වේ.
- (2.9) අනාගත ගැනුම්කරුවන් සමඟ සාකච්ඡා කිරීම සඳහා සමාගම විසින් අලෙවි කණ්ඩායමක් සිංගප්පූරුවට යවන ලදී. මෙම කණ්ඩායම සඳහා මිලට ගත් ගුවන් ටිකට්ටුවල පිරිවැය රු.248,000/- කි. තවද, කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂකවරයා සහ ඔහුගේ පවුල වෙනුවෙන් සංවිධානය කළ විදේශ සංචාරය සඳහා රු.600,000/- ක් දරණ ලදී.
- (2.10) සමාගම කුලියට දී ඇති ගොඩනැගිල්ලෙහි තිත්ත ආලේප කිරීම සඳහා රු.145,000/- ක් දරා තිබේ.
- (2.11) 2018 දෙසැම්බර් මාසයේදී, කම්කරු උසාවියේ සමාගම වෙනුවෙන් පෙනී සිටීම සඳහා රු.750,000/- ක් නීතිඥයෙකුට ගෙවා තිබේ. සමාගම, මෙම ගෙවීම මත අදාළ වන රඳවාගැනීමේ බද්ද ගෙවා නැත.

(3) 3 වන සටහන – බෙදාහැරීමේ වියදම්:

බෙදාහැරීමේ වියදම්වල පහත ඒවා ඇතුළත් වේ:

- (3.1) සේවකයෙකුගෙන් ලැබිය යුතු ණයමුදලක ඉතිරි වූ රු.50,000/- ලියාහැර ඇත. ඊට අමතරව සමාගම, වෙළෙඳ ණයගැතියන්ගේ අඩමාන ණය වෙනුවෙන් රු.120,000/- ක පොදු ප්‍රතිපාදනයක් කර ඇත. තවද, වර්ෂය තුළදී රු.15,000/- ක වෙළෙඳ ණයක්, අඩමාන ණයක් බවට ඇස්තමේන්තු කර තිබේ.
- (3.2) රුපවාහිනී වෙළෙඳ දැන්වීම් පිරිවැය රු.1,520,000/- ක්ද, නව සේවකයන් බඳවා ගැනීම සඳහා පළකල පුවත්පත් දැන්වීම් පිරිවැය රු.25,000/- ක්ද, ප්‍රචාරණ වියදම්වල ඇතුළත් වේ.

(4) 4 වන සටහන – මූල්‍ය පිරිවැය:

මූල්‍ය පිරිවැයෙහි පහත දෑ ඇතුළත් වේ:

- (4.1) බදු බරක් ලෙස ඉල්ලා සිටිය හැකි කාලසීමාව ඉකුත්වීම නිසා රු.1,057,000/- ක ආර්ථික සේවා ගාස්තු ලියාහරින ලදී.
- (4.2) කාරක ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා සඳහා ලබාගත් බැංකු ණය සඳහා ගෙවූ ණය පොලිය රු.6,483,000/- කි.
- (4.3) 2018 ජූලි 01 දින, මාස 36 ක මූල්‍ය කල්බදු ගිවිසුමක් යටතේ ලැප්ටොප් පරිගණක 5 ක් ලබාගන්නා ලදී. මාසික කල්බදු වාරිකය රු.31,200/- කි. සමාගම වර්ෂය තුළදී වාරික 9 ක් ගෙවා ඇත. ආදායම් ප්‍රකාශයට අයකළ කල්බදු පොලිය රු.114,000/- කි.

(5) 5 වන සටහන – දේපල, පිරිසිදු සහ උපකරණ:

(5.1) වර්ෂය තුළදී අත්පත්කර ගැනීම්:

(රු.'000)

වත්කම් වර්ගය	පිරිවැය
ජේතරේටර්	2,000
කාර්යාල ලී භාණ්ඩ	450
කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂක සඳහා මොටර් රථය	2,800
ලොරි රථය	4,360
දේශීයව සංවර්ධනය කළ මෘදුකාංග (ඇස්තමේන්තුගත ඵලදායී ආයු කාලය වර්ෂ 8 කි)	420
පරිගණක (මූල්‍ය කල්බදු යටතේ ලබාගත්)	840

(5.2) 2018 මාර්තු 31 දිනට පහත වත්කම් විය:

(රු.'000)

	පිරිවැය	අත්පත් කරගත් තක්සේරු වර්ෂය
ගොඩනැගිලි	12,465	2015/16
යන්ත්‍ර සූත්‍ර	2,400	2016/17
ලොරි රථ	5,400	2016/17
කාර්යාල උපකරණ	225	2017/18

(5.3) වර්ෂය තුළදී ඉවත් කිරීම:

- (i) 2016/17 තක්සේරු වර්ෂයේදී රු.2,800,000/- කට මිලටගත් ලොරි රථයක්, 2018 ජූනි 30 දින රු.1,750,000/- කට විකුණන ලදී. පැරණි රථය ප්‍රතිස්ථාපනය සඳහා 2018 ජූලි 01 දින රු.4,360,000/- ක පිරිවැයකට නව ලොරි රථයක් මිලදී ගන්නා ලදී.
- (ii) සමාගම සතුව නුගේගොඩ පිහිටි ඉඩමක් තිබේ. මෙම ඉඩම 2014 වර්ෂයේදී පැරණි ගොඩනැගිල්ලක් සමඟ රු.25,000,000/- කට මිලට ගෙන ඇති අතර, ගොඩනැගිල්ල සඳහා පිරිවැයක් වෙන්කර නොමැත. දිගුකාලීනව ප්‍රාග්ධන වර්ධනය තුළින් ලාභයක් ලැබීමේ අදහසින් කළමනාකාරීත්වය මෙම ඉඩම ආයෝජන වත්කමක් ලෙස තබාගෙන ඇත. ඉඩම විකුණන තුරු, ගොඩනැගිල්ල කුලියට දී තිබේ. වර්ෂය තුළදී ලැබුණු කුලිය වෙනත් ආදායම් යටතේ වාර්තාකර තිබේ. මෙම ඉඩම 2018 දෙසැම්බර් 31 දින රු.30,000,000/- කට විකුණන ලදී. 2017 සැප්තැම්බර් 30 දිනට මෙම ඉඩමේ වෙළෙඳපොළ වටිනාකම රු.28,000,000/- ක් විය.

(5.4) විශේෂයෙන් ඉහත සඳහන් කර ඇති වත්කම් හැර සියලු වත්කම් බදු සඳහා සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කර තිබේ.

(6) 2019 මාර්තු 31 දිනට, සමාගමේ පොත්වල පහත වගකීම් විය:

	රු.
බැංකු ණය	41,700,000
කල්බදු ණයහිමියෝ	680,000
	42,380,000

(7) වර්ෂය තුළදී විශ්‍රාම ගත් සේවකයින් වෙනුවෙන් පාරිතෝෂික රු.1,345,000/- ක් ගෙවා ඇත.

(8) 2017/18 තක්සේරු වර්ෂයෙන් ඉදිරියට ගෙන ආ බදු සඳහා ව්‍යාපාර අලාභය රු.16,500,000/- කි.

(9) 2018/19 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා ගෙවන ලද ආර්ථික සේවා ගාස්තුව [Economic Service Charge (ESC)] රු.3,580,000/- කි.

(10) 2018/19 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා කාර්තුමය ගෙවීම් ලෙස සමාගම රු.1,000,000/- ක් ගෙවා ඇත.

(11) පොලිය, කුලී සහ ලාභාංශ ආදායම මත අදාළ අනුපාත යටතේ රඳවා ගැනීමේ බදු අඩුකර තිබේ.

(12) 2017/18 තක්සේරු වර්ෂයේ ආදායම් වාර්තාව අනුව, ඉදිරියට ගෙන ආ මනිමාත්‍ර බදු බැර (Notional tax credit) රු.560,000/- කි.

මබ විසින් කළ යුතු දෑ:

2018/19 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා සීමාසහිත ABC (පොද්ගලික) සමාගම විසින් ගෙවිය යුතු ඉතිරි ආදායම් බද්ද තක්සේරු කරන්න.

--- --- ---

උත්තරය

සීමාසහිත ABC (පොද්ගලික) සමාගම
ආදායම් බද්ද ගණනය කිරීමට සටහන්
 2018/2019 තක්සේරු වර්ෂය

(රු.)

ව්‍යාපාර ආදායම ගණනය කිරීම	සටහන්	+	-
බද්දට පෙර ලාභය/(අලාභය)		39,994,000	
එකතු කළා:			
දේපළ, පිරිසත සහ උපකරණ මත ගිණුම්කරණමය ක්ෂය		5,436,000	
ලොරි රථ චිකිණීමේ ගිණුම්කරණ අලාභය		120,000	
පාරිභෝගික වෙන් කිරීම		1,876,000	
අධ්‍යක්ෂක ගාස්තු - PAYE සඳහා සැලකිල්ලට ගෙන නොමැති බැවින් ඉඩ නොදේ - 10 (2) වගන්තිය		2,400,000	
සංග්‍රහ වියදම්		135,000	
දණ්ඩන		250,000	
පරිත්‍යාග (ආදායම් ඉපයීමට දරණ ලද වියදමක් නොවේ)		1,200,000	
පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන වියදම් - රසායනාගාර උපකරණ - 15 වන වගන්තිය යටතේ ඉඩ නොදේ - ප්‍රාග්ධන දීමනා ඉඩදේ		1,000,000	
විදේශ ගමන් - අලෙවි කණ්ඩායම - ඉඩ දේ		0	
විදේශ ගමන් - කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂ - ඉඩ නොදේ		600,000	
අළුත්වැඩියා සහ වැඩි දියුණු කිරීම් - ආයෝජන ආදායමට අදාළ වේ		145,000	
නීතිඥයාට ගෙවීම්- රඳවා ගැනීමේ බඳු අඩුකර නොමැති බැවින් ඉඩ නොදේ		750,000	
සේවක ණය කපා හැරීම්		50,000	
අඩමාන ණය වෙන්කිරීම් - විශේෂ		15,000	
අඩමාන ණය වෙන්කිරීම - පොදු		120,000	
ප්‍රචාරණය - ඉඩදේ		0	
ඉඩ නොදෙන ආර්ථික සේවා ගාස්තු		1,057,000	
ණය පොලී	1.1	6,483,000	
කල්බඳු පොලී	1.1	114,000	
ක්ෂය කළ හැකි වත්කම් උපලබ්ධි විමෝචන තක්සේරු කළ හැකි ගාස්තුව (චිකිණීමේ ලාභය)	1.3	70,000	
අඩු කළා: ඉඩදෙන අඩු කිරීම්			
ක්ෂය කළ හැකි වත්කම් සඳහා ප්‍රාග්ධන දීමනා	1.2		4,224,000
පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන වියදම්:			
හය වන උපලේඛනය යටතේ අතිරේකව 100% ක් අඩුකළ හැක - අන්තර්කාලීන විධිවිධාන			1,500,000
පාරිභෝගික ගෙවීම්			1,345,000
ඉඩදෙන මූල්‍ය පිරිවැය	1.1		6,467,800
අඩුකළා : ආයෝජන ආදායම්			
කුලී ආදායම			480,000
පොලී ආදායම			435,000
ලාභාංශ ආදායම			215,000
ලැයිස්තුගත කොටස් ආයෝජන චිකිණීමේ ලාභ			468,000
ඉඩම් චිකිණීමේ ලාභය			5,000,000
		61,815,000	20,134,800
		41,680,200	
අඩු කළා : ඉදිරියට ගෙන ආ ව්‍යාපාර අලාභය		(16,500,000)	
ව්‍යාපාර ආදායම		25,180,200	

සීමාසහිත ABC (පොද්ගලික) සමාගම
ආදායම් බද්ද ගණනය කිරීම
2018/2019 තක්සේරු වර්ෂය

			සටහන්	රු.
ව්‍යාපාර ආදායම				25,180,200
ආයෝජන ආදායම			2	2,770,000
තක්සේරු කළ හැකි ආදායම				27,950,200
අඩුකළා : සුදුසුකම් ලබන ගෙවීම් සහ සහන				
රජයට කළ පරිත්‍යාග				(1,000,000)
අනුමත පුනර්ගායනයකට කළ හාණිව පරිත්‍යාග - ඉඩ නොදේ				-
බදු අයකළ හැකි ආදායම				26,950,200
ආදායම් බද්ද ගණනය කිරීම				
	සටහන්	බදු අයකළ හැකි ආදායම	අනුපාතය	බද්ද
		රු.	@	රු.
ආයෝජන වත්කම් උපලබ්ධි කිරීම මත ලාභ	2.1	2,000,000	10%	200,000
ගෙවිය යුතු ඉතිරි ආදායම් බද්ද	3	24,950,200	14%	3,493,028
ඉතිරි බදු අයකළ හැකි ආදායම		26,950,200		3,693,028
අඩු කළා: බදු බැර				
		රු.		
ආර්ථික සේවා ගාස්තු		3,580,000		
ඉදිරියට ගෙන ආ මති මාත්‍ර බදු බැර		560,000		
පොලිය මත රඳවා ගැනීමේ බදු (435,000 x 5%)		21,750		
කුලී මත රඳවා ගැනීමේ බදු (480,000 x 10%)		48,000		
කාර්තුමය වාරික		1,000,000		5,209,750
ඉතිරි ගෙවිය යුතු බද්ද / (වැඩිපුර ගෙවූ බද්ද)				(1,516,722)

සමාසහිත ABC (පොද්ගලික) සමාගම
ආදායම් බද්ද ගණනය කිරීමට සටහන්
2018/2019 තක්සේරු වර්ෂය

(1.1) මූල්‍ය පිරිවැය

මූල්‍ය පිරිවැය	B	6,597,000
දේශීය ආදායම් පනතේ 18 වන වගන්තිය යටතේ තුනී ප්‍රාග්ධනික කිරීම සඳහා ගැලපුම		
නිකුත් කළ කොටස් ප්‍රාග්ධනය		12,000,000
සංචිත		1,850,000
	A	13,850,000
මූල්‍ය සාධන පත්‍ර සඳහා අදාළ කළ හැකි මූල්‍ය පිරිවැය		
මූල්‍ය සාධන පත්‍ර සඳහා ගෙවිය යුතු මුදල	C	42,380,000
ඉඩදෙන උපරිම මූල්‍ය පිරිවැය	$D = [(A \times 3) / C] \times B$	6,467,800
ඉඩ නොදෙන මූල්‍ය පිරිවැය ඊළඟ වර්ෂයට ඉදිරියට ගෙන ගියා		129,200

එකතු කළා

(1.2) ක්ෂය කළහැකි වත්කම් මත ප්‍රාග්ධන දීමනා:

වත්කම් වර්ගය	මිලදීගත් වර්ෂය	ණය පදනම හෝ ඉදිරියට ගෙන ආ ලියා හළ අගය (රු.)	වර්ෂ ගණන	වර්ෂය සඳහා අයකිරීම (රු.)
රසායනාගාර උපකරණ	2018/19	1,000,000	5	200,000
විදුලි ජනක යන්ත්‍ර	2018/19	2,000,000	5	400,000
කාර්යාල ලි භාණ්ඩ	2018/19	450,000	5	90,000
කළමනාකාර අධ්‍යක්ෂ සඳහා මෝටර් රථය	2018/19	2,800,000	ඉඩ නොදේ.	
මෝටර් වාහන	2018/19	4,360,000	5	872,000
දේශීයව සංවර්ධනය කළ මෘදුකාංග	2018/19	420,000	8	52,500
පරිගණක - කල් බදු	2018/19	840,000	5	168,000
ගොඩනැගිලි	2015/16	12,465,000	10%	1,246,500
යන්ත්‍ර යුතු	2016/17	2,400,000	33.33%	800,000
මෝටර් වාහන	2016/17	5,400,000		
අඩු කළා: ඉවත් කිරීම්		(2,800,000)		
		2,600,000	20%	520,000
කාර්යාල උපකරණ	2017/18	225,000	33.33%	75,000
				4,224,000

(1.3) ක්ෂය කළ හැකි වත්කම් මත තක්සේරු කළ හැකි ගාස්තුව හෝ තුලනය කිරීමේ දීමනාව:

විස්තරය	වත්කමේ පිරිවැය	අත්පත්කරගත් වර්ෂය	ප්‍රතිස්ථාව	ලියා හළ අගය	තක්සේරු කළ හැකි ගාස්තුව
මෝටර් වාහන	2,800,000	2016/2017	1,750,000	1,680,000	70,000

සමාසහිත ABC (පොද්ගලික) සමාගම
ආදායම් බද්ද ගණනය කිරීමට සටහන්
 2018/2019 තක්සේරු වර්ෂය

2. ආයෝජන ආදායම ගණනය කිරීම:

	සටහන්	රු.	රු.
කුලී ආදායම		480,000	
අඩු කළා : වියදම් - තිත්ත ගැම		(145,000)	
		335,000	
පොලී ආදායම		435,000	
ලාභාංශ ආදායම		215,000	
ලැයිස්තුගත කොටස් ආයෝජන විකිණීමෙන් ලාභය		468,000	
ඉඩම විකිණීමෙන් ලත් ලාභය	2.1	2,000,000	3,453,000
අඩුකළා : නිදහස් / අවසාන රඳවා ගැනීමේ ගෙවීම්			
ලාභාංශ ආදායම		215,000	
ලැයිස්තුගත කොටස් ආයෝජන විකිණීමෙන් ලද ලාභය		468,000	(683,000)
ආයෝජන ආදායම			2,770,000

(2.1) ආයෝජන වත්කම් උපලබ්ධි කිරීමෙන් ලාභ / අලාභ:

විස්තරය	පිරිවැය / 2017 සැප්තැම්බර් 30 දිනට වෙළෙඳපල වටිනාකම (රු.)	ප්‍රතිෂ්ඨාව (රු.)	ලාභ / අලාභ (රු.)
ඉඩම	28,000,000	30,000,000	2,000,000

3. පහළ අනුපාත යටතේ බද්දට යටත්වන ව්‍යාපාර ආදායම:

2017 අංක 24 දරණ දේශීය ආදායම් පනත අනුව, මූලිකවම භාණ්ඩ හා සේවා අපනයන ව්‍යාපාරයක නිරතව සිටින සමාගමක බදු අයකළ හැකි ආදායම 14% ක අනුපාතය යටතේ බද්දට යටත් වේ.

විස්තරය	රු.
අපනයන ආදායම	632,000,000
දේශීය ආදායම	84,000,000
වෙනත් ආදායම්	6,598,000
දළ ආදායම	722,598,000
දළ ආදායමේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස අපනයන ආදායම	87%

--- --- ---